

5 клас, 6 клас

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>5 клас. Розділ 1. ПІЗНАЮ РІЗНОМАНІТТЯ СВІТУ Тема 1.1. Спілкуюся й вивчаю світ Тема 1.2. Подорожую Україною й шаную культурне різноманіття Тема 1.3. Ціную індивідуальність Тема 1.4. Започинаю й збагачую</p> <p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - самостійно складає простий план почутого / уявного та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації - передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - знаходить у почутому повідомленні (зокрема художнього тексту, медіатексті) відповіді на поставлені запитання - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом / розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - використовує заголовки, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом - піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них - залежно від мети читання обирає самостійно або з допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір - створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) - за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) - записує власні міркування або інформацію з інших джерел - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності - складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ Комунікація. Адресат, адресант. Усна й письмова комунікація. Ситуація спілкування як взаємодія мовця та слухача, автора та читача. Адресованість висловлювання: урахування віку, знань, досвіду адресата тощо. Готовність відповідати. Комунікативні наміри адресанта (запитати, привітати, пояснити, подякувати, обґрунтувати, заспокоїти, наказати, попросити тощо). Жести та міміка. Використання цифрових засобів під час усної взаємодії (телефон, онлайн). Академічна доброчесність. Аргументація. Інформація. Різновиди джерел інформації (візуальні, аудіальні, паперові, цифрові тощо) відповідно до особистих і навчально-пізнавальних цілей. Інформація текстова, графічна, числова. Прийоми упорядкування навчальної інформації. Мовні засоби. Мова як відображення картини світу. Звуки мови й звуки мовлення та їх позначення на письмі. Звукові явища (у системі голосних звуків). Словесний наголос (наголошені та ненаголошені голосні). Орфоепічні та орфографічні норми (стосовно голосних звуків). Засоби художньої виразності, пов'язані з голосними звуками. Текст. Мета читання художніх, інформаційних, зокрема навчальних, та інструктивних текстів. Жанри опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема підручник, правила, інструкції. Тема, основна думка опрацьовуваних текстів, зокрема й літературних творів. Типи мовлення (опис, розповідь, роздум). Опис, його різновиди та структура. Загальні особливості розмовного, художнього, наукового, офіційно-ділового стилів. Літературний твір. Автор, оповідач, образ оповідача. Літературні роди (лірика, епос, драма). Види й жанри опрацьовуваних творів. Читальський досвід (уподобання й віршова художня література; національне та загальнонародське). Тема й ідея твору. Емоційний стан читача (почуття, враження). Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо) 1.1. Білоус Дмитро. Диво калинове Франко Іван. Грицева шкільна наука Вишня Остап. Перший диктант Кіплінг Джозеф Редьярд. Як написали першого листа Стівенсон Стів. Аґата Містері. Анімафільм «Хлопчик з вуздечкою» (реж. Н. Василенко) Анімафільм «Книга-мандрівка. Україна. Нобелівська премія для Франка» 1.2. Українка Леся. Вже сонечко в море сіда... Костенко Ліна. Я хочу на озеро Світязь Івасюк Володимир. Червона рута Луценко Дмитро. Мамина вишня Візуалізація вірша «Я хочу на озеро Світязь» Анімована версія кримськотатарської народної легенди «Ведмідь-гора» 1.3. Українські народні казки «Мудра дівчина», «Про Жар-птицю та Вовка», «Яйце-райце» Кримськотатарські народні казки «Розумна донька скотаря», «Гульдзіан», «Асан, син Усеїна» Полонський Радій. Таємниця країни суниць Сенатович Оксана. Малий Віз Перро Шарль. Попелюшка Андерсен Ганс Крістіан. Гидке каченя, Непохитний олов'яний солдатик, Принцеса на горошині Гауф Вільгельм. Маленький Мук Грім Якоб і Вільгельм. Білосніжка та семеро гномів, Бременські музиканти Аудіокнижки «Гидке каченя», «Непохитний олов'яний солдатик» Анімафільм «Білосніжка та семеро гномів» (компанія У. Діснея) 1.4. Франко Іван. Фарбований лис Індійська народна казка «Фарбований шакал» Леонід Глібов. Лисиця-жалібниця, Щука, Муха і Бджола, Жаба і Віл Плачинда Сергій. Міфи і легенди стародавньої України Міфи народів світу про створення світу та різноманіття Арабська народна казка «Про Аладдіна і чарівну лампу» Езоп. Лисиця і виноград. Вовк і Ягня. Крук і Лисиця. Мурашки й Цикада Шейко-Медведєва Неля. Лисиця, що впала з неба (п'єса-казка) Анімафільм «Жив-був пес» (реж. Е. Назаров) Анімафільм «Фарбований Лис» (реж. О. Іванов) Відео «Аладдін. Пісня Арабських Ночей» Трейлер до фільму «Аладдін» (реж. Г. Річі)</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; • усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • складання усного та письмового простого плану почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; • застосування прийомів критичного мислення, зокрема розрізнення фактів, суджень та аргументів у почутому / прочитаному / переглянутому; • дискусія; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • виконання скоромовок, чистомовок (індивідуально, у парі, групі); • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра; • вибір тексту / медіатексту для читання / слухання / перегляду, за заголовком, змістом, анонсом, трейлером, анотацією тощо; • виявлення виражальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому (індивідуально, в парах, групах); • складання та обговорення переліків творів для читання в колі родини, друзів з метою популяризації; • складання та обговорення переліків джерел на певну тему; • обговорення, зокрема в цифровому середовищі, читальських уподобань і вражень; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); • корегування написаного з коментарями за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • високремлення, розрізнення, порівняння, зіставлення мовних одиниць; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); • робота зі словниками та довідниками (індивідуально, в парах, групах); • спостереження за власним і чужим мовленням; • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії етнографічні, історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.</p>
<p>5 клас. Розділ 2. ДІМ, ЯКИЙ МИ БУДУЄМО Тема 2.1. Дбаю про себе та інших Тема 2.2. Беру участь у житті громади Тема 2.3. Стаю відповідальним громадянином Тема 2.4. Люблю свою родину й рідний край</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого - вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - самостійно складає простий план почутого - знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб - визначає основну мету почутого - на основі визначеної мети прогнозує перебіг подальшої комунікації та/або її результат - розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом - піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них - залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір - творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо - записує власні міркування або інформацію з інших джерел - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності - складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета і позиція мовця. Комунікативні наміри (запитати, привітати, пояснити, подякувати, обґрунтувати, заспокоїти, наказати, попросити тощо). Форма повідомлення з прямих та прихованим змістом. Приховане прохання, прихована погроза, ввічлива відмова тощо. Принципи етики спілкування. Поняття про ненасильницьку комунікацію. Особливості полкультурного спілкування. Формули мовленнєвого етикету. Вербальні та невербальні засоби. Пауза. Інтонація. Академічна доброчесність. Аргументація.</p> <p>Інформація. Джерела інформації. Способи пошуку інформації (за заголовком, змістом, анотацією, ключовими словами; списком, переліком, каталогом). Онлайн-пошуковик та робота з ним. Факт і судження.</p> <p>Мовні засоби. Звуки мови й звуки мовлення та їх позначення на письмі. Звукові явища (у системі приголосних звуків). Словесний та логічний наголос. Мовні одиниці різних рівнів (у зв'язку з явищем наголошування). Норми літературної вимови. Помилка в наголошуванні. Орфоепічний словник. Службові частини мови та вигук, зокрема звуконаслідувальні слова (у зв'язку з голосними та приголосними звуками). Засоби художньої виразності, пов'язані з приголосними звуками.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанри опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема словники, каталоги тощо. Тема, основна думка опрацьовуваних текстів, зокрема й літературних творів. Структура тексту (план, мікротема). Особливості різних видів опису в художньому та науковому стилях.</p> <p>Літературний твір. Читачський досвід (твори однієї тематики, зокрема історичної тощо). Види й жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Зміст і форма літературного твору. Образ у художньому творі. Ліричний герой, персонаж, дійова особа. Герой та антигерой. Рима. Ритм.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>2.1. Королів-Старий Василь. Хуха-Моховинка Жиленко Ірина. Снігова баба Кінопілиця Марія. Про карликів та сирітку Марисо Вольямс Девід. Бабця-бандитка</p> <p>2.2. Українка Леся. Біда навчить Гарріс Джоель. Братець Кролик і Братець Лис. Життя літературних дітей (серія): Грушевський, Гузар, Черчилль, Корчак, Жанна Д'Арк, Стус. Довбуш. Дудяєв. Анімафільм «Книга-мандрівка. Україна. Як одесит світ від холери врятував» Відео «Чи знають українці, хто такий Михайло Грушевський?»</p> <p>2.3. Лотоцький Антін. Михайло-семиліток Слабошпицький Михайло. Козаки. Вороний Микола. Євшан-зілля Савка Мар'яна. Україна. Комікси «Звитяга. Савур-Могила», «Кіборги» Трейлер фільму «Кіборги» (реж. А. Сеїтаблаєв)</p> <p>2.4. Костенко Ліна. Усе моє, все зветься Україна... Руденко Микола. Думає сонце житом-пшеницею Малицька Костянтина. Чом, чом, чом, о земле ти моя... Симоненко Василь. Я не бував за дальніми морями... Ткач Михайло. Сину, качки летять Станіслав Чернівецький. Забула внучка в баби черевички. Тепло та родинного інтиму. Прохасько Мар'яна, Прохасько Тарас. Хто зробить сніг. Куди зникло море Бернс Роберт. Моє серце в верховині... Янссон Туве. Капелюх чарівника. Зима-чарівниця Трейлер анімафільму «Тролі 2. Світлове турне» (реж. В. Дорн)</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; • докладний усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • складання усного та письмового простого плану почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різній спосіб (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; • застосування прийомів критичного мислення, зокрема розрізнення фактів, суджень та аргументів у почутому / прочитаному / переглянутому; • дискусія; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра із створенням типових комунікативних ситуацій; • вибір тексту / медіатексту для читання / слухання / перегляду, за заголовком, змістом, анонсом, трейлером, анотацією тощо; • виявлення виражальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому (індивідуально, в парах, групах); • складання та обговорення переліків творів для читання в колі родини, друзів з метою популяризації; • складання та обговорення переліків джерел на певну тему; • обговорення, зокрема в цифровому середовищі, читачських уподобань і вражень; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел. • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • створення фанфіків; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі, воєнно-історичні, історико-краєзнавчі та інші.
<p>5 клас. Розділ 3. ДОСЛІДЖУЮ, ЦІНЮЮ Й БЕРЕЖУ Тема 3.1. Досліджую минуле Тема 3.2. Пізнаю й бережу мову Тема 3.3. Пам'ятаю Тема 3.4. Вивчаю та пишу історію</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - самостійно складає простий план почутого - знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи - наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для уявлення власних поглядів, ідей, переконань - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом - піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них - залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір - за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) - записує власні міркування або інформацію з інших джерел - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності - складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета і позиція мовця. Комунікативні наміри адресанта (запитати, привітати, пояснити, подякувати, обгрунтувати, заспокоїти, наказати, попросити тощо). Аргументація. Академічна доброчесність. Факти і судження. Вербальні та невербальні засоби. Постава. Зоровий контакт. Форми презентації.</p> <p>Інформація. Інформація текстова, графічна, числова та її використання під час презентації залежно від намірів мовця. Оформлення табличної інформації. Факти і судження. Достовірність і неупередженість інформації. Прийоми перевірки інформації на несуперечливість.</p> <p>Мовні засоби. Звукові явища й процеси (приголосні звуки) у зв'язку з орфографією. Орфоепічні та орфографічні норми. Орфоепічна та орфографічна помилка. Засоби художньої виразності, засновані на використанні приголосних і голосних звуків. Звукові явища у зв'язку з вираженням лексичних і граматичних значень.</p> <p>Текст. Мета читання. Зміст прочитаного. Жанри опрацьовуваних текстів / медіатекстів. Тема, основна думка опрацьовуваних текстів, зокрема й літературних творів. Мікротема. Проблеми в тексті (історичні, суспільні, особистісні). Структура тексту. Типи мовлення (розповідь). Розповідь у розмовному, художньому, науковому стилях.</p> <p>Літературний твір. Види й жанри опрацьовуваних творів. Тема, ідея опрацьовуваних творів. Актуальна проблематика творів. Епос. Композиція. Сюжет. Опис як позасюжетний елемент.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>3.1. Повість минулих літ (уривки) Чалий Богдан. Дума про Кия та його славний рід Олесь Олександр. Княжа Україна, Микита Кожум'яка Полтава Леонід. Маленький дзвонар із Конотопу Утевська Паола. Графіті Софії Київської Анімафільм «Книга-мандрівка. Україна». Київська Русь: Гра Престолів» Анімафільм «Микита Кожум'яка» (реж. М. Делоян)</p> <p>3.2. Дерманський Сашко. Лімерики Мовчун Леся. Цікава розмова про мову</p> <p>3.3. Зернятко надії (збірник) Заржицька Єліна. Три сходинки Голодомору Анімафільм «Голодний дух» (реж. К. Федоров) Анімафільм «Прізвище в кишені» (реж. С. Коваль)</p> <p>3.4. Мельниченко Анастасія. Що знаходять у Хрулях Нанетт Анджела. Мій дідусь був черешнею Космолінська Наталія, Магдиш Ірина. Гра в музей</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • складання усного та письмового простого плану почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; • усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • складання усного та письмового простого плану почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • обговорення та обгрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • застосування прийомів критичного мислення, зокрема розрізнення фактів, суджень та аргументів у почутому / прочитаному / переглянутому; • дискусія; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра; • вибір тексту / медіатексту для читання / слухання / перегляду, за заголовком, змістом, анонсом, трейлером, анотацією тощо; • виявлення виражальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому (індивідуально, в парах, групах); • складання та обговорення переліків творів для читання в колі родини, друзів з метою популяризації; • складання та обговорення переліків джерел на певну тему; • обговорення, зокрема в цифровому середовищі, читачких уподобань і вражень; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах); • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел. • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • створення фанфіків; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обгрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками; • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії історико-краєзнавчі, історико-біографічні, архітектурно-містобудівні, мистецтвознавчі та інші.
<p>5 клас. Розділ 4. СКАРБИ, ЯКИМИ ВОЛОДІЮ Тема 4.1. Бачу неймовірне навколо Тема 4.2. Дивуюся й дивую Тема 4.3. Дарую подарунки й ділюся добром Тема 4.4. Очікую на свято</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб</p> <p>- аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом</p> <p>- розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи</p> <p>- наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовує типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для уявлення власних поглядів, ідей, переконань</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність</p> <p>- проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом</p> <p>- описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів</p> <p>- творчо опрацює прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу</p> <p>- коригує текст на основі проведеного аналізу</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звук, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Позиція мовця (категоричність чи непевненість; дотримання мовленнєвого етикету чи порушення етикетних норм). Дотримання етикету в полікультурному спілкуванні. Аргументація. Факти і судження. Інтонаційна завершеність усного висловлення. Елементи партитури виступу. Вербальні й невербальні засоби. Емоційний стан співрозмовників.</p> <p>Інформація. Інформація текстува, графічна, числова тощо. Гіпертекстові покликання. Новизна, актуальність інформації. Достовірність і несуперечливість інформації. Факти і судження. Вігадка, фейк. Ознаки неправдивої інформації.</p> <p>Мовні засоби. Звукові явища й процеси (у системі голосних і приголосних звуків). Орфоепічні норми. Орфографічні норми, пов'язані зі звуковими особливостями та традицією. Орфографічна помилка та її виправлення. Питомо та запозичена лексика (звукові особливості). Пароніми. Інтонація та її відображення на письмі (зокрема узагальнення про відомі розділові знаки). Особливості діалектної вимови. Акцент. Засоби художньої виразності.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанри опрацьовуваних текстів / медіатекстів. Тема, основна думка опрацьовуваних текстів, зокрема й літературних творів. Проблеми в тексті. Особистий і суспільний досвід. Цілісний, перерваний і змішаний текст. Типи мовлення (розповідь). Стилі художній, розмовний, науковий.</p> <p>Літературний твір. Тема, основна думка прочитаних творів. Актуальна проблематика творів. Композиція. Сюжет. Художній образ. Образи обрядової поезії. Календарно-обрядова поезія (новорічний цикл). Види й жанри опрацьовуваних творів. Віршовий ритм (пауза, склад, наголос, рима). Емоційний стан читача.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>4.1. Вдовиченко Галина. Зб і 6 ктів Ліндгрєн Астрід. Брати Лев'яче Серце Аудіокнижка «Брати Лев'яче Серце»</p> <p>4.2. Костенко Ліна. Бузиновий цар Павличко Дмитро. Золоторіччя олень Андерсен Ганс Крістіан. Снігова королева Треверс Памела. Мері Поппінс Аудіокнижка «Снігова королева» Ілюстрації до книги «Снігова королева» Фільм «Мері Поппінс повертається» (реж. Р. Маршалл)</p> <p>4.3. Симоненко Василь. Цар Пляксії та Лоскотон Старк Ульф. Маленька книжка про любов Анімафільм «Цар Пляксії та Лоскотон» (реж. А. Сахалтуєв)</p> <p>4.4. Календарно-обрядова поезія (колядки, щедрівки). Вертеп (театр) Сенатович Оксана. Веселий сніг Вороний Микола. Сніжинки Лепкий Богдан. Різдво Скуратівський Василь. Берегиня. Місяцелік Аудіокнижка «Святий Миколай. Різдвана Казка. Зіркова озвучка» Анімафільм «Щедрик» (реж.С.Коваль) Анімафільм «Різдво. Святкове намисто» (реж. А. Гурняк) Відео «Казки Сашка Лірника»</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; застосування прийомів критичного мислення, зокрема розрізнення фактів, суджень та аргументів у почутому / прочитаному / переглянутому; дискусія; рольова гра; експериментування із засобами художньої виразності; обговорення прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; читання вголос; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; створення колажу, інфографіки, презентації тощо на основі поєднання різних джерел (індивідуально, в парах, групах); обговорення емоційного стану персонажів; презентація, зокрема в цифровому середовищі, читачьких / глядацьких уподобань (індивідуально, в парах, групах); екскурсія домашньою бібліотекою, ігровою, відеотекою тощо; створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; корегування написаного з коментарями за визначеними критеріями; взаєморедагування/ колективне редагування написаного; створення фанфіків; обговорення змісту і форми тексту; виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); спостереження за власним та чужим мовленням; робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); мовні ігри; проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; екскурсії етнографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>5 клас. Розділ 5. ВІД ІДЕЇ ДО РЕЗУЛЬТАТУ Розділ 5. ВІД ІДЕЇ ДО РЕЗУЛЬТАТУ Тема 5.1. Фантазію Тема 5.2. Мрію, планую, досягаю Тема 5.3. Надихаю</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого</p> <p>- стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає основну мету почутого</p> <p>- на основі визначеної мети прогнозує перебіг подальшої комунікації та/або її результат</p> <p>- формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для уявлення власних поглядів, ідей, переконань</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність</p> <p>- проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художнього тексту, медіатексті), і власним життєвим досвідом</p> <p>- описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів</p> <p>- створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо)</p> <p>- за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультиплік, театральну сценку, відеоролик, блог тощо)</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу</p> <p>- коригує текст на основі проведеного аналізу</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звук, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Комунікативні наміри адресанта (запитати, привітати, пояснити, подякувати, обґрунтувати, заспокоїти, наказати, попросити тощо). Позиція мовця (категоричність чи невпевненість; дотримання мовленнєвого етикету чи порушення етикетних норм). Уявлення про ненасильницьку комунікацію. Діалог та монолог. Типові стратегії мовленнєвої взаємодії: стратегія привертання уваги, комунікативна ініціативність у діалозі, створення іміджу тощо. Розпізнавання ознак словесного цукування (булінгу) та протидія. Аргументація. Мета аудіозапису усного висловлення. Слова-зв'язки.</p> <p>Інформація. Інформація текстова, графічна, числова тощо. Новизна, актуальність інформації. Достовірність і несуперечливість інформації. Прийоми перевірки інформації. Факти і судження.</p> <p>Мовні засоби. Фонетика й орфоепія (узагальнення). Орфоепічні та орфографічні норми. Інтонація у зв'язку з пунктуацією. Синтаксис (головні члени речення, другорядні члени речення). Пунктуація (розділові знаки між підметом і присудком, при однорідних членах речення, звертаннях). Пунктуаційне оформлення вигуків, етикетних формул. Пунктуаційна помилка. Синтаксичні засоби художньої виразності (зокрема безсполучниковість та багатосполучниковість).</p> <p>Текст. Мета читання. Тема, ідея опрацьовуваних текстів. Мікротема. Зміст прочитаного. Проблеми в тексті. Особистий і суспільний досвід. Структура тексту. Фрагментарний текст. Типи (опис, розповідь, роздум). Стил (художній, розмовний, науковий). Жанри (зокрема щоденник, лист). Коротке повідомлення у захищеному онлайн-середовищі.</p> <p>Літературний твір. Тема, мікротема, основна ідея опрацьовуваних творів. Актуальна проблематика. Композиція, сюжет, фабула. Види й жанри опрацьовуваних творів, зокрема роман як велика форма. Художні образи (реальні та вигадані персонажі). Характеристика персонажів.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>5.1. Рутківський Володимир. Гості на мітли Нестайко Всеволод. Тореадори з Васюківки Діана Вінн Джонс. Мандрівний замок Хаула Баррі Джеймс Метью. Пітер Пен Керролл Льюїс. Аліса в Дивокраї Анімафільм «Нові пригоди Пітера Пена» (реж. А. Зановелло)</p> <p>5.2. Курков Андрій. Велика повітроплавна подорож Дал Роальд. Чарлі і шоколадна фабрика. Щигельський Маршн. Театр невидимих дітей Шефер Бодо. Пес на ім'я Мані Фільм «Чарлі і шоколадна фабрика» (реж.Т. Бертон)</p> <p>5.3. Малетич Наташка. Щоденник Ельфа Лушевська Оксана. Друзі за листуванням Мілн Алан. Вінні-Пух і всі-всі-всі Абетка успіху (серія) Анімафільми «Гроші-мушлі», «Дитячий бюджет» (мультипл. С. Коженівський)</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; формування прийомів переказу почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); складання усного та письмового простого плану почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); формування запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); обговорення та обґрунтування актуальності теми та ідеї почутого / прочитаного / переглянутого; дискусія; застосування прийомів критичного мислення, зокрема розрізнення фактів, суджень та аргументів у почутому / прочитаному / переглянутому; обговорення комунікативних ситуацій, прогнозування перебігу їх; експериментування із засобами художньої виразності (індивідуально, в парах, групах); застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; читання вголос; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; рольова гра із створенням типових комунікативних ситуацій; створення колажу, інфографіки, презентації на основі поєднання різних джерел (індивідуально, в парах, групах); обговорення емоційного стану персонажів; обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; презентація, зокрема в цифровому середовищі, читальних / глядацьких уподобань (індивідуально, в парах, групах); екскурсія домашньою бібліотекою, ігровою, відеотекою тощо; створення буктрейлера, рекламного ролика улюбленої книжки (індивідуально, в парах, групах); запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; взаєморедагування/ колективне редагування текстів; створення фанфіків; обговорення змісту і форми тексту; виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); спостереження за власним та чужим мовленням; робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); мовні ігри; проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; екскурсії історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі, етнографічні та інші.
<p>5 клас. Розділ 6. ДІЮ, ДОСЯГАЮ, ПЕРЕМАГАЮ Тема 6.1. Хочу і можу Тема 6.2. Оцінюю ситуацію й граю за правилами Тема 6.3. Учю і вчуся Тема 6.4. Вірю в себе й довіряю іншим</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці</p> <p>- уявляє та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації</p> <p>- передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб</p> <p>- формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для уявлення власних поглядів, ідей, переконань</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективного комунікації із співрозмовниками</p> <p>- використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність</p> <p>- проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом</p> <p>- описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів</p> <p>- творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу</p> <p>- коригує текст на основі проведеного аналізу</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звук, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Темп мовлення. Повтори слів. Жанрові форми мовлення. Типові стратегії мовленнєвої взаємодії: стратегія привертання уваги, комунікативна ініціативність у діалозі, створення іміджу тощо. Розпізнання ознак словесного цюкування (булінгу) та протидія. Емоційний стан співрозмовників. Аргументація. Тема (відоме) і рема (нове). Логічний наголос. Важливі та другорядні деталі усного повідомлення.</p> <p>Інформація. Інформація тексту, графічна, числова тощо. Новизна, актуальність інформації. Достовірність і несуперечливість інформації. Факти і судження.</p> <p>Мовні засоби. Синтаксис і пунктуація (другорядні члени речення (продовження), вставні слова й конструкції). Орфографічні норми (щодо типових вставних слів і конструкцій). Пунктуаційна помилка. Синтаксичні засоби художньої виразності (прямий порядок слів та інверсія).</p> <p>Текст. Мета читання. Тема, ідея опрацьовуваних текстів. Проблеми в тексті. Особистий і суспільний досвід. Структура тексту. Цілісний, перерваний і змішаний текст. Фрагментарний текст. Типи (розповідь, роздум). Стилі художній, розмовний, науковий, офіційно-діловий. Жанри (подка, оголошення тощо).</p> <p>Літературний твір. Актуальна проблематика. Особливості пригодницької літератури (фабула, композиція, сюжет, позасюжетні елементи). Гостросюжетні твори. Головний і другорядні персонажі. Читачий досвід (пригодницька література; твори про тварин та стосунки людини та світу природи). Художня деталь. Види й жанри опрацьовуваних творів.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>6.1. Малик Галина. Пригоди Алі в країні Недоладії Вдовиченко Галина. Ліга непарних шарпеток Дерманський Сашко. Мері Кіплінг Джозеф Редьярд. Ріккі-Тіккі-Таві Маар Пауль. Машина для здійснення бажань, або Суботик повертається в суботу Анімафільм «Ріккі-Тіккі-Таві» (реж. О. Снежко-Блоцька)</p> <p>6.2. Симоненко Василь. Подорож у країну Навпаки Кокотюха Андрій. Клуб Боягузів (цикл), Гімназист і ... (цикл) Есаулов Олександр. Справа №... (цикл) Пагутяк Галина. Втеча звірів Багмут Іван. Пригоди чорного kota Лапченка, описані ним самим Дяченко Марина, Дяченко Сергій. Пригоди Марійки Михайлової Пресс Юліан. Знайді злочинця, Прокляття чорного стрільця Блайтон Енді. П'ятеро на острові скарбів Петрановська Людмила. Що робити, коли... (книжка-порадник) Аудіокнижка «Подорож у країну Навпаки»</p> <p>6.3. Винниченко Володимир. Гей, чи пан чи пропав Гуцало Євген. Лось Аудіокнижка «Лось»</p> <p>6.4. Чабанівський Михайло. Вірний Смілянський Леонід. Лідер Сетон-Томпсон Ернест. Снап, Лобо, Доміно Гелліко Пол. Томасіна Пеннак Даніель. Око вовка, Той ще песик Фільм «Того» (реж. Е. Кор)</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; вибірковий усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); обговорення та обґрунтування актуальності теми та ідеї почутого / прочитаного / переглянутого; дискусія; застосування прийомів критичного мислення, зокрема розрізнення фактів, суджень та аргументів у почутому / прочитаному / переглянутому; візуалізація фактів, суджень та аргументів у почутому повідомленні за допомогою схем, асоціативних карт тощо (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; обговорення комунікативних ситуацій, прогнозування перебігу їх; експериментування із засобами художньої виразності; застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; читання вголос; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; рольова гра із створенням типових комунікативних ситуацій; створення колажу, інфографіки, презентації на основі поєднання різних джерел (індивідуально, в парах, групах); обговорення емоційного стану персонажів; обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; презентація літературних уподобань (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; екскурсія домашньої бібліотекою; створення буктрейлера, рекламного ролика улюбленої книжки (індивідуально, в парах, групах); створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; взаєморедагування/ колективне редагування текстів; створення фанфіків; обговорення змісту і форми тексту; виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); спостереження за власним та чужим мовленням; робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); мовні ігри; проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; екскурсії літературні, мистецтвознавчі, промислові, архітектурно-містобудівні та інші.
<p>5 клас. Розділ 7. НА ШЛЯХУ ДО УСПІХУ Тема 7.1. Шукаю себе Тема 7.2. Переймаю й перевершую Тема 7.3. Приймаю виклики Тема 7.4. Дивуюся перспективам</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці - перефразовує репліки в діалозі - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування - доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективного комунікації із співрозмовниками - розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо - розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб - ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів - фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок - представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту - за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захисних) цифрових сервісах і в соціальних мережах - дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування - взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань спільнокореневих слів, синонімії тощо) - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Цифрове середовище. Безпечна поведінка в цифровому просторі. Онлайн-взаємодія. Соціальні мережі. Аргументація. Вербальні та невербальні засоби. Емоційний стан співрозмовників. Соціокультурні норми в усному спілкуванні зі знайомими та незнайомими людьми (привітання, звертання, прощання), зокрема під час полікультурного спілкування. Мовна стійкість в умовах усної взаємодії. Діалог та монолог. Мета аудіозапису усного висловлення. Звукове повідомлення.</p> <p>Інформація. Інформація текстова, графічна, числова тощо. Прийоми збирання тематичної інформації. Новизна, актуальність інформації. Критерії добору і способи пошуку інформації.</p> <p>Мовні засоби. Синтаксис (уточнювальні члени речення, окремі види відокремлення, вставні елементи). Типові морфологічні засоби для уведення уточнення, пояснення (прийменники, сполучники). Пунктуація (розділові знаки при уточненні, відокремленні). Пунктуаційна помилка. Засоби художньої виразності (інверсія, повтор).</p> <p>Текст. Мета читання (отримання інформації). Проблеми в тексті. Тема, ідея прочитаних текстів. Структура тексту. Особистий і суспільний досвід. Типи (розповідь). Стили художній, науковий, офіційно-діловий, публіцистичний. Жанри прочитаних текстів, зокрема художніх творів. Біографія. Автобіографія.</p> <p>Літературний твір. Актуальна проблематика творів. Зміст і форма літературного твору (тема, ідея, фабула, сюжет, композиція). Біографічне й автобіографічне у творах літератури. Читацький досвід.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>7.1. Шевченко Тарас. Встала й весна, чорну землю сонну розбудила... Садок вишневий коло хати... Бреніф'є Оскар. Хто я? Енциклопедія «Шевченко від А до Я» Анімафільми «Книга-мандрівка. Україна. Як Тарас Шевченко став зіркою», «Книга-мандрівка. Україна. Остатпук про чудернацький світ Марії Примаченко»</p> <p>7.2. Гаврош Олександр. Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу Видатні українці (серія): (Примаченко, Гузар, Кузьма Скрайбін, Лобановський, Скорський) Життя видатних дітей (серія): (Піддубний) Видатні особистості (серія): (Леонардо да Вінчі, Шекспір, Паскаль, Кюрі, Черчилль, Ейнштейн, Форд, Шанель, Тесла, Дісней, Тетчер, Гейтс, Маск) Фільм «Іван Сила» (реж. В. Андрієнко)</p> <p>7.3. Франко Іван. Олівель, Малий Мирон Твен Марк. Пригоди Тома Соєра</p> <p>7.4. Гокінг Стівен, Гокінг Люсі. Джордж і ... (цикл) Станішевська Уршула, Станішевська Адріанна. Як навчити дитину грати в шахи</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • вибірковий усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • формулювання запитань, зокрема в цифровому середовищі, до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та ідеї почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; • рольова гра із створенням типових і нестандартних комунікативних ситуацій; • обговорення комунікативних ситуацій, прогнозування перебігу їх; • обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • створення колажу, інфографіки, презентації на основі поєднання різних джерел (індивідуально, в парах, групах); • огляд цифрових ресурсів для розширення кола читання; • робота з сайтами бібліотек; • візуалізація та презентація змісту почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); • обговорення та аналіз типових ситуацій онлайн-спілкування; • моделювання ситуацій онлайн-взаємодії; • створення типових текстів (повідомлень) для онлайн-взаємодії; • корегування написаного за коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування/ колективне редагування текстів; • створення фанфіків; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії етнографічні, історико-краєзнавчі, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>5 клас. Розділ 8. ДИВЕН СВІТ Тема 8.1. Радію світу навколо Тема 8.2. Пізнаю довкілля Тема 8.3. Бережу природу Тема 8.4. Навчаюсь у природи творчого спокою</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого - стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці - перефразовує репліки в діалозі - відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб - визначає основну мету почутого - на основі визначеної мети прогнозує перебіг подальшої комунікації та/або її результат - формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування] - доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художнього тексту, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо - розкриває актуальність літературних творів у контексті виклики сучасності та власних життєвих потреб - ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів - фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок - представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту - творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захисених) цифрових сервісах і в соціальних мережах - дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування - взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань спільнокореневих слів, синонімії тощо) - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Цифрове середовище. Безпечна поведінка у цифровому просторі. Онлайн-взаємодія. Соціокультурні норми в усному спілкуванні зі знайомими та незнайомими людьми (привітання, звертання, прощання). Мовна стійкість в умовах усної взаємодії. Вербальні та невербальні засоби. Емоційний стан співрозмовників. Жанрові форми мовлення. Діалог та монолог. Мета аудіозапису усного висловлення.</p> <p>Інформація. Інформація текстова, графічна, числова тощо. Новизна, актуальність інформації. Достовірність і неупередженість інформації. Факти і судження. Критерії добору і способи пошуку інформації.</p> <p>Мовні засоби. Синтаксис (пряма мова; складне речення; передача прямої мови непрямою). Пунктуація (оформлення прямої мови); кома для виокремлення вставних конструкцій зі значенням джерела інформації, порівняльних конструкцій). Оформлення цитат. Синтаксичні засоби художньої виразності.</p> <p>Текст. Мета читання. Проблеми в тексті. Тема, ідея. Особистий і суспільний досвід. Структура тексту. Типи. Стилі. Жанри.</p> <p>Літературний твір. Актуальна проблематика творів. Зміст і форма літературного твору (тема, ідея, фабула, сюжет, композиція). Лірика. Художні засоби виразності (порівняння, метафора, метонімія, гіпербола). Індивідуальний стиль. Читацький досвід (почуття, враження; образ природи).</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>8.1. Антонич Богдан-Ігор. На шляху, Весна, Калинець Ігор. Стежечка, Веселка, Близкавка, Писанки, Гуцало Євген. Прелюдія весни Ткач Микола. Коваліки Вінграновський Микола. Приспало просо просена... Есаулов Олександр. Мамо, а що це було? Дал Роальд. Джеймс і гігантський персик Міхаліцина Катерина, Дворницький Станіслав. Реактори не вибухають</p> <p>8.2. Вздульська Валентина. Плутон Лагерлеф Сельма. Дивовижна подорож Нільса Хольгерсона з дикими гусакми Швецією</p> <p>8.3. Українка Леся. Конвалія Ольсє Олександр. Згадую: так я в дитинстві любив... Серед краси, Степ Драч Іван. В товаристві джмеля Даррелл Джеральд. Моя сім'я та інші звірі Ткачук Галина. Книжка про сміття Аудіокнижка «Книжка про сміття»</p> <p>8.4. Рильський Максим. Дощ («Благодатний, довгожданий...»). Осінь-маляр із палітрою пишною... Костенко Ліна, Шипшина важко відає плоди, Після дощів смарагдова діброва, Стягъ жоржини мокрі-мокрі Шевчук Валерій. Панна квітів</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • вибірковий усний та письмовий переказ почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення та обгрунтування актуальності теми та ідеї почутого / прочитаного / переглянутого; • дискусія; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • рольова гра із створенням типових і нестандартних комунікативних ситуацій; • обговорення комунікативних ситуацій, прогнозування перебігу їх; • обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого; • рефлексування щодо власного емоційного стану в комунікативній ситуації, під час читання твору тощо; • запис інформації з різних зокрема цифрових, джерел; інтер'ю; • створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); • створення колажу, інфографіки, презентації на основі поєднання різних джерел (індивідуально, в парах, групах); • огляд цифрових ресурсів для розширення кола читання; • робота з сайтами бібліотек; • візуалізація та презентація почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • обговорення та аналіз типових ситуацій онлайн-спілкування; • моделювання ситуацій онлайн-взаємодії; • створення типових текстів (повідомлень) для онлайн-взаємодії; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування/ колективне редагування текстів; • створення фанфіків; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обгрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії природничі та екологічні, етнографічні, промислові, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>5 клас. Розділ 9. ВІДЗЕРКАЛЕНЕ В СЛОВІ ЖИТТЯ Тема 9.1. Переживаю красу Тема 9.2. Чуємо одне одного Тема 9.3. Оповідаю історії</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- перефразовує реліки в діалозі</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів</p> <p>- аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом</p> <p>- формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування]</p> <p>- доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо</p> <p>- розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб</p> <p>- ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів</p> <p>- фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок</p> <p>- представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту</p> <p>- створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо)</p> <p>- за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо)</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захисних) цифрових сервісах і в соціальних мережах</p> <p>- дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування</p> <p>- взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і новому оформленні власних висловлень</p> <p>- доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань спільнокореневих слів, синонімії тощо)</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Цифрове середовище. Безпечна поведінка у цифровому просторі. Онлайн-взаємодія. Соціокультурні норми в усному спілкуванні зі знайомими та незнайомими людьми (привітання, звертання, прощання). Мовна стійкість в умовах усної взаємодії. Вербальні та невербальні засоби. Емоційний стан співрозмовників. Жанрові форми мовлення</p> <p>Інформація. Інформація текстова, графічна, числова тощо. Новизна, актуальність інформації. Достовірність, і несуперечливість інформації. Факти і судження. Критерії добору і способи пошуку інформації.</p> <p>Мовні засоби. Мовні одиниці різних рівнів, їхні ознаки та функції. Синонімія мовних засобів, зокрема синтаксичних. Синтаксичні засоби художньої виразності. Мовні норми (орфоепічні, орфографічні; пунктуаційні в межах вивченого). Помилка.</p> <p>Текст. Мета читання. Проблеми в тексті. Зміст прочитаного. Тема, ідея. Особистий і суспільний досвід. Структура тексту. Типи. Стили. Жанри.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри (узagalьнення). Зміст і форма літературного твору (тема, ідея, проблематика, фабула, сюжет, композиція). Індивідуальний стиль. Читацький досвід.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>9.1. Календарно-обрядова поезія (веснянки, гаївки) Тичина Павло. Гаї шумлять... Пастелі, Де тополя росте... Сонце і дим, Як дуб із вітровієм бився, Вийшли вранці ми... Кітс Джон. Про коника та віркуну</p> <p>9.2. Неждана Неда. Зачаклований ховрашок (п'єса-казка)</p> <p>9.3. Стельмах Ярослав. Митькозавр з Юрківки Монтгомері Люсі-Мод. Енн із зелених дахів Стронг Джеремі. Ракета на чотирьох лапах Фільм «Одинадцять дітей з Моршина» (реж. А. Непिताлюк)</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та ідеї почутого / прочитаного / переглянутого; • обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, що до почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; • відповіді на запитання за змістом почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого; • рольова гра із створенням типових і нестандартних комунікативних ситуацій; • рефлексування щодо власного емоційного стану в комунікативній ситуації, під час читання твору тощо; • обговорення комунікативних ситуацій, прогнозування перебігу їх; • обговорення емоційного стану в комунікативній ситуації; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • обґрунтування актуальності твору в контексті; • огляд цифрових ресурсів для розширення кола читання; • робота з сайтами бібліотек; • запис прочитаного за допомогою різних графічних засобів (індивідуально, в парах, групах); • візуалізація та презентація змісту прочитаного (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема із застосуванням цифрових ресурсів; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів, жанрів (індивідуально, в парах, групах); • обговорення та аналіз типових ситуацій онлайн-спілкування; • моделювання ситуацій онлайн-взаємодії; • створення типових текстів (повідомлень) для онлайн-взаємодії; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування/ колективне редагування текстів; • створення фанфіків; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтувати); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах); • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, дослідницькі, тощо; • екскурсії етнографічні, історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>6 клас. Розділ 1. ЗАЛЕЖНІСТЬ І САМОСТІЙНІСТЬ</p> <p>Тема 1.1. Ділюся враженнями</p> <p>Тема 1.2. Повертаюся до роботи</p> <p>Тема 1.3. Працюю над собою</p> <p>Тема 1.4. Відкриваюся новому</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - у разі потреби грамотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей - виявляє і відтворює прихований зміст повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту - використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) - визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художнього тексту, медіатексту) - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом - виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку - обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) - вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування - доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них - проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) - визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб - аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати - використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації - фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок - представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту - творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою - дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - удосконалює письмовий текст (власний та чужий) - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Мета адресата (поінформувати, зорієнтувати). Важливі та другорядні деталі повідомлення. Життєвий досвід як основа для спілкування в типових ситуаціях. Соціокультурні норми та стереотипи. Гендерні стереотипи та їх подолання. Прийоми забезпечення ефективної комунікації. Виражальні засоби. Невербальні засоби. Аргументація. Цифрове середовище.</p> <p>Інформація. Джерела інформації за тематикою. Актуальність і достовірність джерел інформації. Академічна доброчесність. Плагіат та його виявлення. Повнота і несуперечливість інформації. Явна і прихована інформація.</p> <p>Мовні засоби. Орфоєпія та орфографія; синтаксис і пунктуація. Вивчені мовні норми. Будова слова. Значущі частини слова (префікс, корінь, суфікс, закінчення), основа слова, їхні функції. Морфемний словник. Лексичне та граматичне значення слів. Частини мови. Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного та письмового висловлювання. Основні виражальні засоби лексичного рівня.</p> <p>Текст. Мета читання художніх творів та пізнавальних текстів / медіатекстів. Жанри та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема й літературних творів. Ключові слова та фрази. Елементи змісту і форми текстів, заснованих на розповіді.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика в опрацьовуваних творах. Час і простір у художньому творі.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>1.1. Бачинський Андрій. Неймовірні пригоди Остапа і Даринки Мензатюк Зірка. Таємниця козацької шаблі Стрижевська Тетяна. Химерний Київ Фільм «Сторожова застава» (реж. Ю. Ковальов)</p> <p>1.2. Ткач Дмитро. Я – шестикласник Едмондс Девід, Фрейзер Берті. Робот під прикриттям: мій перший рік серед людей Трейлер анімафільму «Віктор Робот» (реж. А. Лавренцін)</p> <p>1.3. Коршунова Ганна. Комп і компанія Новацька-Титаренко Тетяна. Завтра новий день або на гілці старої яблуні Міфі про Прометей Міфи про Геракла Дедал і Ікар Вілкінсон Філ. Як я дорослішаю. Посібник для хлопців Найк Аніта. Як я дорослішаю. Посібник для дівчат Кові Шон. 7 звичок високоєфективних підлітків</p> <p>1.4. Ільченко Олень. Загадки світу старої обсерваторії Блум Джуді. Ти тут, Боже? Це я, Маргарет</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • конспектування почутого / прочитаного / переглянутого; • переказування почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб залежно від мети; • обговорення явного і прихованого змісту повідомлення; • візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб, зокрема з використанням цифрових ресурсів; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • пошук інформації з певного питання, зокрема з використанням цифрових ресурсів; • аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); • аргументування власної думки, зокрема в цифровому середовищі, (у дискусії, груповому обговоренні, індивідуально висловленні); • експериментування з доббором мовних засобів у різних ситуаціях спілкування; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра; • обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; • зіставлення текстів за певними ознаками (у парах, групах); • дослідження виражальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому; • експериментування з виражальними засобами у власних текстах; • дискусія; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії літературні, мистецтвознавчі промислові, архітектурно-містобудівні та інші.
<p>6 клас. Розділ 2. ЧОГО Я БОЮСЯ Тема 2.1. Дивлюся страхам в очі Тема 2.2. Упевнено виходжу із зони комфорту Тема 2.3. Долаю індивідуальні та соціальні стереотипи</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні)</p> <p>- унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації</p> <p>- передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів</p> <p>- обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо)</p> <p>- вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування]</p> <p>- доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них</p> <p>- проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб</p> <p>- аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати</p> <p>- використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації</p> <p>- фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок</p> <p>- представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту</p> <p>- за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо)</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читачькою практикою</p> <p>- дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- удосконалює письмовий текст (власний та чужий)</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Різновиди спілкування: міжособистісне, групове, масове. Життєвий досвід. Стереотипи як узагальнення типових практик і як джерело страхів. Мовні маркери стереотипів. Подолання комунікативних бар'єрів. Невербальні засоби. Цифрове середовище. Ефективна комунікація. Атмосфера спілкування. Емоційний стан співрозмовників. Аргументація. Важливі та другорядні деталі повідомлення.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Способи впорядкування та опису джерел. Першоджерело інформації. Актуальність і достовірність джерел інформації. Повнота і несуперечливість інформації.</p> <p>Мовні засоби. Формотворення (словозміна) та словотворення. Способи словотворення, зокрема морфологічні. Звукові зміни при формо- та словотворенні та їх відображення на письмі. Орфоепічні та орфографічні норми. Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного та письмового висловлювання. Основні виражальні засоби, засновані на лексичному значенні слів з увагою до префіксів і суфіксів.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанрові і стилістичні особливості опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема й літературних творів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів. Структура тексту-роздуму. Мовні засоби організації тексту-роздуму.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри опрацьовуваних текстів, зокрема щоденник. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст опрацьовуваних текстів. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика у творах. Особливості художнього часу та простору.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>2.1. Воронина Леся. Таємне товариство боягузів, або Засіб від переляку № 9 Бачинський Андрій. 140 децибел тиші Баум Френк. Чарівник країни Оз Турюк Ліан. Лише мари танцюють з зірками Трейлер анімафільму «Нові пригоди в країні ОЗ» (реж. Ш. П. О'Рейлі)</p> <p>2.2. Гридін Сергій. Кігтик Ковбаско Кінні Джефф. Щоденник слабачка Гедфілд Кріс, Філон Кейт. Найтемніша темрява Фільм «Біле ікло» (реж. Р. Клайзер)</p> <p>2.3. Костенко Ліна. Кольорові миші Жиленко Ірина. Жар-Птиця Твен Марк. Принц і злидар Аудіокнижка «Принц і злидар»</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; конспектування почутого / прочитаного / переглянутого; переказування почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб залежно від мети; візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб, зокрема з використанням цифрових ресурсів; обговорення, зокрема в цифровому середовищі, ставлення до почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); пошук інформації з певного питання, зокрема з використанням цифрових ресурсів; аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; аргументування власної думки, зокрема в цифровому середовищі, (у дискусії, груповому обговоренні, індивідуально висловленні); експериментування з добром мовних засобів у різних ситуаціях спілкування; застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; читання вголос; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; рольова гра; обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; зіставлення текстів за певними ознаками (у парах, групах); дослідження виражальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому; експериментування з виражальними засобами у власних текстах; дискусія; створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; виконання групових та колективних завдань з використанням різних, зокрема цифрових джерел інформації; створення тексту за візуальним стимулом: графіком, діаграмою тощо; запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; взаєморедагування / колективне редагування написаного; виокремлення, розрізнення, порівняння, зіставлення мовних одиниць різних рівнів; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); робота зі словниками та довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; спостереження за власним і чужим мовленням; мовні ігри; проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; екскурсії історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>6 клас. Розділ 3. ЗОВНІШНЄ І ВНУТРІШНЄ Тема 3.1. Бачу себе Тема 3.2. Шукаю відповіді в книжках Тема 3.3. Розумію себе Тема 3.4. Знаю міру</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) - визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художнього тексту, медіатексті) - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом - обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) - вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування) - доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них - проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) - визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб - аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати - використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації - фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок - представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту - творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читачькою практикою - дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - удосконалює письмовий текст (власний та чужий) - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Ключові слова та фрази. Важливі та другорядні деталі повідомлення. Емоційний стан співрозмовників та виражальні засоби (вербальні та невербальні). Засоби міжособистісної та групової комунікації. Життєвий досвід. Аргументація. Цифрове середовище. Ефективна комунікація. Атмосфера спілкування.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Актуальність і достовірність джерел інформації. Повнота і несуперечливість інформації.</p> <p>Мовні засоби. Явища багатозначності, омонімії, синонімії, антонімії в системі словотвірних засобів. Паронімія, спричинена різними засобами словотворення. Правопис префіксів, суфіксів. Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного та письмового висловлювання. Основні виражальні засоби, засновані на лексичному значенні слів з увагою до префіксів і суфіксів.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанрові та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема й літературних творів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів. Елементи змісту і форми. Ключові слова та фрази.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст та його відображення у творах літератури. Внутрішній монолог персонажа. Художня деталь. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика (зовнішня і внутрішня краса; потворність). Індивідуальний стиль письменника: оригінальність тематики та способів її представлення. Засоби художньої виразності (символ, алегорія).</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>3.1. Винниченко Володимир. Федько-халамидник Уайльд Оскар. Хлопчик-Зірка Гауф Вільгельм. Карлик Ніс Ехо і Нарцис (міф) Сультберг А. Аутгільд. Серія про суперкрутих</p> <p>3.2. Іваненко Оксана. Друкар книжок небачених. Поетія про книги Старк Ульф. Тоді я був просто Ульф. Левкова Анастасія. Сім мов: Як народжуються і живуть слова</p> <p>3.3. Тютюнник Григорій. Дивак Лондон Джек. Жага до життя Енде Міхаель. Нескінченна історія Визначає 3.4. Пічон Ліз. Чудовий світ Тома Гейтса Ягелло Йоанна. Щоденник Черепушки Меган Макдоналд. Джуді Муді Кулідж Сьюзан. Невгамовна Кейті Оскар Бреніф'є. Це добре, а що погано?</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • конспектування почутого / прочитаного / переглянутого; • переказування почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб залежно від мети; • візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб, зокрема з використанням цифрових ресурсів; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; • коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • пошук інформації з певного питання, зокрема з використанням цифрових ресурсів; • аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); • рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; • аргументування власної думки, зокрема в цифровому середовищі, (у дискусії, груповому обговоренні, індивідуальному висловленні); • експериментування зі стильовими засобами відповідно до умов спілкування; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра; • дискусія; • обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; • зіставлення текстів за певними ознаками (у парах, групах); • дослідження виражальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому; • експериментування з виражальними засобами у власних текстах для втілення творчих намірів; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • проєктування різних моделей поведінки на основі прочитаного тексту; • обґрунтування актуальності та несуперечливості інформації в контексті власного досвіду; • виконання групових та колективних завдань з використанням різних, зокрема цифрових джерел інформації; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • мовні ігри; • проєкти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії етнографічні, історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>6 клас. Розділ 4. РАДІСТЬ БУТТЯ Тема 4.1. Веду здоровий спосіб життя Тема 4.2. Мислю позитивно Тема 4.3. Відчуваю наближення свята Тема 4.4. Надихаюся шедеврами</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) - відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення - визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів - виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку - обгрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) - характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - логічно структурує власне повідомлення - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування - використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні - використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму - обгрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень - переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання - створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) - за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - дискутує в онлайн-середовищі на знайомій темі, пов'язаній із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо - толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - визначає способи виправлення помилок у власному мовленні - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Засоби масового спілкування. Вплив на аудиторію. Масові заходи та їх організація. Емоційний стан співрозмовників. Життєвий досвід. Національні та соціальні-рольові стереотипи. Аргументація. Невербальні засоби. Цифрове середовище. Ефективна комунікація. Атмосфера спілкування. Етика спілкування. Ключові слова та фрази. Важливі та другорядні деталі повідомлення. Виразальні засоби.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Актуальність і достовірність джерел інформації. Повнота і несуперечливість інформації. Думки і факти. Значення інформації.</p> <p>Мовні засоби. Префіксальні й суфіксальні засоби формотворення (творення форм ступенів порівняння прикметників і прислівників; відносних і присвійних прикметників). Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного та письмового висловлювання. Основні виразальні засоби</p> <p>Текст. Мета читання. Жанри та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів, зокрема й літературних творів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів. Елементи змісту і форми. Ключові слова та фрази. Структура тексту (композиція).</p> <p>Сценарій масового заходу як різновид тексту.</p> <p>Літературний твір. Роди та жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика. Твір літератури: оригінал і переклад іншими мовами. Переклад твору літератури засобами (мовами) інших видів мистецтва. Особливості індивідуальних стилів митців. Художні деталі. Засоби творення комічного.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>4.1. Андрусяк Іван. 8 днів із життя Бурундука Шеберг Лена. Душевні факти про серце Ромашенко Оксана, Буш Марлена, Возіанова Світлана. Підліткам про головне Все, що цікавить хлопців та дівчат Буше Франсуаза. Книгажа, яка нарешті пояснить тобі геть усе про батьків</p> <p>4.2. Руданський Степан. Співомовки. Бойко Грицько. Хвастунець, Відпочити ніколи, Викрутисся, Додумався, Секрет по секрету, Маринка та Галинка, Хлопчик Ох Кочубей Саша. Сім нескладух Говорухи Ісерн Сусанна. Емоціємір інспектора Дила</p> <p>4.3. Марченко Мія. Місто тіней Шевєрдіна Анастасія. Крамниця щастя Роман Росіцький та інші. Коли сніг пахне мандаринками Бату Дорж. Різдвяна магія Матіаш Дзвінка та інші. Таке різне Різдво Вольямс Девід. Маленький мільярдер Фільм «Сам удома» (реж. К. Коламбус)</p> <p>4.4. Гоголь Микола. Ніч перед Різдвом Гофман Ернст Амадей Теодор. Лускунчик Діккенс Чарльз. Різдвяна пісня в прозі Фільм «Пекельна хоругва або Різдво Козацьке» (реж. М. Костров) Тизер фільму «Лускунчик і чотири королівства» (реж. Л. Гальстрем, Дж. Джонстон)</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • конспектування почутого / прочитаного / переглянутого; • пошук ключових слів; • коментування, зокрема в цифровому середовищі, основних думок і фактів у почутому / прочитаному / переглянутому; • обговорення та обгрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; • коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • пошук інформації з певного питання, зокрема з використанням цифрових ресурсів; • аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); • рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; • аргументування власної думки, зокрема в цифровому середовищі, (у дискусії, груповому обговоренні, індивідуальному висловленні); • дослідження виразальних засобів у почутому / прочитаному / переглянутому; • експериментування з виразальними засобами у власних текстах; • експериментує зі стильовими засобами відповідно до умов спілкування; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра; • дискусія; • обговорення авторського задуму, проблематики почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • дослідження жанрової специфіки тексту; • переказування почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб залежно від мети; • створення тексту за візуальним стимулом: графіком, діаграмою тощо; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обгрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії літературні, мистецтвознавчі, природничо-екологічні та інші. <p>Новий опис діяльності</p>
<p>6 клас. Розділ 5. ВЗАЄМОЗАЛЕЖНОСТІ Тема 5.1. Вибудовую взаємини Тема 5.2. Усвідомлюю свою роль у команді Тема 5.3. Приймаю рішення й відповідаю за них</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- у разі потреби грамотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей</p> <p>- виявляє і відтворює прихований зміст повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту</p> <p>- розрізняє відому і нову для себе інформацію</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом</p> <p>- характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх</p> <p>- характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- логічно структурує власне повідомлення</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування</p> <p>- використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні</p> <p>- використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми</p> <p>- знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію</p> <p>- визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми</p> <p>- розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму</p> <p>- обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень</p> <p>- переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання</p> <p>- творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- дискутує в онлайн-середовищі на знайомі теми, пов'язані із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо</p> <p>- толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- визначає способи виправлення помилок у власному мовленні</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Публічний виступ. Підготовка до доповіді перед аудиторією за проєктом. Зворотний зв'язок. Емоційний стан доповідача. Життєвий досвід. Власна позиція. Види аргументації (авторитет, факт). Виразальні засоби. Невербальні засоби. Публічний виступ з використанням цифрових засобів. Ефективна комунікація. Атмосфера спілкування. Етика спілкування. Мікротеми. Важливі та другорядні деталі повідомлення.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Актуальність і достовірність джерел інформації. Повнота і несуперечливість інформації. Причини спотворення інформації. Маніпулятивна інформація. Прихований зміст.</p> <p>Мовні засоби. Правовис формотворчих часток хай / нехай, би та слів більш, менш, найбільш, найменш. Правовис слів різних частин мови з не. Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усних і письмових висловлювань. Основні виразальні засоби.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанри та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема й літературних творів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів. Елементи змісту і форми. Структура тексту. Відома і нова інформація.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика. Індивідуальний стиль. Художні деталі у творенні образів персонажів. Художні засоби виразності (гіпербола, літота, антитеза).</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>5.1. Вінграновський Микола. Сірманець Дал Роальд. ВДВ Льюїс Клайв Стейплз. Лев, Біла Відьма та шафа Ларрі Ян. Незвичайні пригоди Карика і Валі Бреніф'є Оскар. Що таке взаємини</p> <p>5.2. Ролінг Джоан. Гаррі Поттер і Таємна кімната Фільм «Гаррі Поттер і таємна кімната» (реж. К. Коламбус)</p> <p>5.3. Шолом Алейхем. Хлопчик Мотл Ковелл Крессіда. Як приручити дракона Верн Жюль. П'ятнадцятирічний капітан</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); обговорення явного і прихованого змісту повідомлення; обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; експериментування з виразальними засобами у власних текстах; експериментування з добром мовних засобів у різних ситуаціях спілкування; експериментування зі стильовими засобами відповідно до умов спілкування; застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; читання вголос; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; рольова гра; обговорення авторського задуму, проблематики почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); дослідження жанрової специфіки тексту; переказування почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб залежно від мети; створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; дискусія, зокрема в цифровому середовищі; експериментування з художніми засобами для втілення творчих намірів; запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; взаєморедагування / колективне редагування написаного; виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); спостереження за власним та чужим мовленням; робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; мовні ігри; проєкти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; екскурсії історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>6 клас. Розділ 6. ПРАВО НА ВЛАСНУ ДУМКУ Тема 6.1. Чую й хочу, щоб чули мене Тема 6.2. Прислухаюся та обстоюю Тема 6.3. Поводжуся гідно Тема 6.4. Прагну до ненасильницького спілкування</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - розрізняє відому і нову для себе інформацію - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) - вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів - характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх - характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - логічно структурує власне повідомлення - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками - добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування - використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні - наводить приклади з текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) щодо вміння/невміння керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичай тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми - знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію - визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми - розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму - обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень - переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання - за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - дискутує в онлайн-середовищі на знайомі теми, пов'язані із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо - толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - визначає способи виправлення помилок у власному мовленні - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Способи розпізнавання маніпуляції. Емоційний стан співрозмовників та способи його регулювання. Життєвий досвід. Аргументація. Власна позиція та позиція інших. Цифрове середовище. Ефективна комунікація. Атмосфера спілкування. Етика спілкування. Стиль спілкування. Відома і нова інформація. Виразальні засоби. Невербальні засоби.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Способи пошуку інформації (інтерв'ю, анкетування, опитування). Актуальність і достовірність джерел інформації. Повнота і несутеречливість інформації. Значення інформації. Інформаційний шум.</p> <p>Мовні засоби. Неморфологічні способи словотвору. Перехід слів з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Орфографічні норми щодо правопису слів разом, окремо, з дефісом (за частинами мови). Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного та письмового висловлювання (тавтологія, багатослів'я тощо).</p> <p>Текст. Мета читання. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема й творів літератури. Елементи змісту і форми. Структура тексту. Важлива і надлишкова інформація.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст: відображення у творах суспільних проблем. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика. Індивідуальний стиль письменника. Художні деталі. Особливості форми твору, зумовлені змістом.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>6.1. Близнець Віктор. Женья і Синько Дрейпер Шерон. За межею Бреніф'є Оскар. Що таке щастя?</p> <p>6.2. Андіївська Емма. Казка про янн Портер Елеанор. Поллілана Вавилонська вежа (біблійна легенда)</p> <p>6.3. Цілик Ірина. Як це сталося з нами? Мамчик Олесь. У Маринському парку навесні Пантюк Сергій. Лютий сьогодні не лютий, а плаче Відео «Поезія Гідності» (цикл)</p> <p>6.4. Черкасенко Спиридон. Маленький горбань Шавлач Алевтіна. Пампуха Бічер-Стоу Гарріет. Хатина дядка Тома</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; • обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); • рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; • експериментування з виразальними засобами у власних текстах; • експериментування з добором мовних засобів у різних ситуаціях спілкування; • експериментування зі стильовими засобами відповідно до умов спілкування; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • читання вголос; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • рольова гра; • обговорення авторського задуму, проблематики почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • дослідження жанрової специфіки тексту; • переказування почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб залежно від мети; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • переказування почутого / прочитаного / переглянутого з художніми засобами для втілення творчих намірів; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • мовні ігри; • проекти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі, воєнно-історичні та інші.
<p>6 клас. Розділ 7. ГРОМАДЯНСЬКІСТЬ І ДОБРОСУСІДСТВО Тема 7.1. Усвідомлюю себе в часі Тема 7.2. Маю право й поважаю права інших Тема 7.3. Займаю активну життєву позицію Тема 7.4. беру на себе відповідальність</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення</p> <p>- розрізняє відому і нову для себе інформацію</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом</p> <p>- виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку</p> <p>- характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх</p> <p>- характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- логічно структурує власне повідомлення</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації</p> <p>- наводить приклади з текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) щодо вміння/невміння керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей</p> <p>- проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми</p> <p>- знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію</p> <p>- визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми</p> <p>- пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів</p> <p>- творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- порівнює позиції учасників дискусії</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Життєвий досвід. Власна позиція. Аргументація. Цифрове середовище. Ефективна комунікація. Різновиди дискусії. Атмосфера спілкування. Етика спілкування. Емоційний стан співрозмовників. Стиль спілкування. Виразальні засоби. Невербальні засоби.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Засоби масової інформації. Повнота і несуперечливість інформації. Думки і факти. Значення інформації. Громадська думка. Основна і другорядна інформація.</p> <p>Мовні засоби. Орфографічні норми щодо правопису слів разом, окремо, з дефісом (за частинами мови). Явище складених слів. Аббревіація. Скорочення. Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні. Основні виразальні засоби.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанрові та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема літературних творів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів. Елементи змісту і форми. Структура тексту. Відома й нова інформація. Офіційно-діловий і публіцистичний стилі. Допис, стаття.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст. Героїчне і трагічне у творі. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика. Національний символ. Художні деталі. Особливості форми, зумовлені змістом. Читацький досвід (естетичний смак).</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>7.1. Пісні-гімни. Козацькі пісні. Стрілецькі пісні Шевченко Тарас. Зоре моя вечірняя, Гамалія Чарнецький Степан, Трух Григорій. Ой у лузі червона калина похилилася Вороний Микола. За Україну! Тарабарова Світлана. Повертайся живими! Нікітінський Юрій. Вовчик, який осідлав бомбу Лонгфелло Генрі. Пісня про Тайавау Анімафільм «Кобзар 2015» (реж. Б. Шевченко) Фільм «ТойХтоПройшовКрізьВогонь» (реж. М. Ілленко)</p> <p>7.2. Муєдін Рустем Асанчін і Кашкачик Захабура Валентина. Ой, Лише... Акерлі Ібен. Ларс.LOL Паласіо Ракель Джарамілло. Диво Денисенко Лариса, Ільков Олександр, Стельмащук Андрій, Шуліма Альона. Я і Конституція Декларація прав дитини Фільм «Чужа молитва» (реж. А. Сейтаблас)</p> <p>7.3. Мензатюк Зірка. Як я руйнувала імперію.. Олкотт Луїза Мей. Маленькі жінки Шефер Бодо. Кір ай таємниця бублика</p> <p>7.4. Рутківський Володимир. Джури козака Швайки Корчак Януш. Король Матіуш Перший Проект «Я крапля в океані»</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення та обгрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; дослідження змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; обговорення емоційного стану в комунікативній ситуації; рефлексія власного емоційного стану в комунікативній ситуації, під час читання твору тощо; застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; читання вголос; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; рольова гра; дослідження жанрово-родової специфіки та стильових особливостей тексту; обговорення авторського задуму, проблематики почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); обговорення, зокрема в цифровому середовищі, читацьких уподобань, смаків; створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; дискусія, зокрема в цифровому середовищі; експериментування з художніми засобами для втілення творчих намірів; запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; взаєморедагування / колективне редагування написаного; виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обгрунтування); спостереження за власним та чужим мовленням; робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; мовні ігри; проєкти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; екскурсії історико-біографічні, літературні, мистецтвознавчі, історико-краєзнавчі та інші.
<p>6 клас. Розділ 8. ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ Тема 8.1. Живу у Всесвіті Тема 8.2. Живу у світі речей Тема 8.3. Живу у світі ідей Тема 8.4. Живу у світі почуттів</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) - у разі потреби грамотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей - виявляє і відтворює прихований зміст повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту - унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації - передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - розрізняє відому і нову для себе інформацію - формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) - вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів - характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх - характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - використовує вербальні та невербальні засоби для ефективного комунікації із співрозмовниками - розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) - регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації - наводить приклади з текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) щодо вміння/невміння керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту - читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання - пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей - проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми - знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію - визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) - формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) - виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми - пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів - створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) - за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) - створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід - складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами - порівнює позиції учасників дискусії - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень - демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) - наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами - вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами 	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Відома і нова інформація. Емоційний стан співрозмовників. Життєвий досвід. Виразальні засоби. Аргументація. Власна позиція. Невербальні засоби. Цифрове середовище. Ефективна комунікація. Атмосфера спілкування. Етика спілкування. Стиль і стратегії спілкування.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Повнота і несперечливість інформації. Значення інформації. Наукова інформація та способи її подання в текстах різних стилів. Основна і другорядна інформація.</p> <p>Мовні засоби. Питома й запозичена лексика. Терміни й термінологія. Професійні слова. Особливості правопису слів іншомовного походження (узагальнення). Різні типи словників, зокрема тлумачний та етимологічний. Лексика. Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного та письмового висловлювання. Основні виразальні засоби.</p> <p>Текст. Мета читання. Жанрові та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів / медіатекстів, зокрема й літературних творів. Тема та основна думка опрацьовуваних текстів. Елементи змісту і форми. Структура тексту. Відома й нова інформація. Стилі (науковий, офіційно-діловий, публіцистичний). Різновиди статей.</p> <p>Літературний твір. Роди і жанри опрацьовуваних творів. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика. Індивідуальний стиль. Художні деталі. Особливості форми, зумовлені змістом. Естетичний смак.</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>8.1. Шеклі Роберт. Запах думок Молд Стів. Небачені бактерії. Зухвалі бацilli, підступні віруси та хитрі гриби</p> <p>8.2. Андрусак Іван. Сірка на порох Гонсьоровський Міхал. Від колеса до "Формули-1". Історія машин Караванська Оксана. Стильна книжка для панянки Ружичка Олдріх, Гетмерова Александра. Як це створено? За лаштунками звичних речей Майнеро Франсіско Хав'єр Соберон, Бергна Моніка. Однакові чи різні? Геноміка</p> <p>8.3. Малкович Іван. Молитва до ангела, Синові Ветулані Ежі, Мазурек Марія. Сон Аліси, або Як працює мозок Щешка Джон. Серія про Франка Ейнштейна Круті знання для пізнання (серія)</p> <p>8.4. Короленко Володимир. Сліпий музикант Бредбері Рей Дуглас. Усмішка</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування прийомів активного слухання в діалозі; • слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); • нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення та обгрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; • формулювання запитань до почутого / прочитаного / переглянутого (індивідуально, в парах, групах); • обговорення явного і прихованого змісту повідомлення; • візуалізація почутого / прочитаного / переглянутого в різний спосіб, зокрема з використанням цифрових ресурсів; • обмін враженнями від почутого повідомлення; • обговорення, зокрема в цифровому середовищі, ставлення до почутого / прочитаного / переглянутого; • обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); • аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); • рольова гра із створенням типових та нестандартних комунікативних ситуацій; • аргументування власної думки, зокрема в цифровому середовищі, (у дискусії, груповому обговоренні, індивідуальному висловленні); • обговорення емоційного стану в комунікативній ситуації; • рефлексія власного емоційного стану в комунікативній ситуації, під час читання твору тощо; • застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; • публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; • театралізація; • дискусія; • дослідження жанрово-родової специфіки та стильових особливостей тексту; • створення тексту за визначеними характеристиками на основі графічного стимулу; • створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • експериментування з художніми засобами у власних текстах для втілення творчих намірів; • запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; • інтерв'ю; • створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; • корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; • взаєморедагування / колективне редагування написаного; • виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; • аналіз мовних явищ; • лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обгрунтування); • спостереження за власним та чужим мовленням; • робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; • мовні ігри; • проєкти, зокрема театральні, медіа, літературні, ігрові, дослідницькі, інформаційні тощо; • екскурсії промислові, історико-краєзнавчі, природничі та екологічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.
<p>6 клас. Розділ 9. СВІТ ВІРТУАЛЬНИЙ І РЕАЛЬНИЙ Тема 9.1. Гуляю всемережею (інтернетом) Тема 9.2. Не ховаюся за аватаром Тема 9.3. Вигадаю нові світи Тема 9.4. Розширюю обрії</p>		

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета / інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
<p>- уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів)</p> <p>- розрізняє відому і нову для себе інформацію</p> <p>- формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом</p> <p>- виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку</p> <p>- характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх</p> <p>- характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками</p> <p>- розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації</p> <p>- наводить приклади з текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) щодо вміння/невміння керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту</p> <p>- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання</p> <p>- пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей</p> <p>- проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми</p> <p>- знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію</p> <p>- визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті)</p> <p>- формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p> <p>- виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми</p> <p>- пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів</p> <p>- творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо</p> <p>- створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами</p> <p>- порівнює позиції учасників дискусії</p> <p>- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень</p> <p>- демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування</p> <p>- виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти)</p> <p>- наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами</p> <p>- вирізняє спільні ті різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p>	<p>ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ</p> <p>Комунікація. Мета та умови спілкування. Різновиди спілкування (узагальнення). Виразальні засоби (вербальні та невербальні). Безпечна поведінка в цифровому середовищі. Ефективна комунікація. Етика спілкування. Стиль і стратегії спілкування. Узагальнення і систематизація.</p> <p>Інформація. Джерела інформації (друковані, електронні тощо). Повнота і несуперечливість інформації. Значення інформації. Узагальнення і систематизація.</p> <p>Мовні засоби. Власні й загальні назви. Правопис власних назв. Уживання лапок. Мовні одиниці різних рівнів, їхні ознаки та функції (узагальнення). Вивчені мовні норми (узагальнення). Недоліки та помилки в змісті, будові та мовному оформленні усного й письмового повідомлення. Основні виразальні засоби фонетичного, лексичного та синтаксичного рівнів (узагальнення).</p> <p>Текст. Мета читання. Жанри та стилістичні особливості опрацьовуваних текстів / медіатекстів. Елементи змісту і форми. Структура текстів різних типів. Узагальнення і систематизація.</p> <p>Літературний твір. Тема та ідея опрацьовуваних творів. Історичний і культурний контекст художнього твору. Актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична проблематика. Фантастичне та реальне. Фантастика та фентезі. Читацький досвід (естетичний смак).</p> <p>Тексти (зокрема художні твори українських і зарубіжних авторів, медіатексти тощо)</p> <p>9.1. Грідін Сергій. Федько - прибулець з інтернету Стус (Щербаченко) Таня. Як не заблукати в павутинні</p> <p>9.2. Грьонтедт Ніна Елізабет. Абсолютно нецілована Міллер Френк Бетмен. Рік перший (комікс)</p> <p>9.3. Пагутяк Галина. Книгоноші з Королівства Аренев Володимир. Порох із драконьох кісток Егеланн Том. Тасмания катакомб Стецько Агнешка. Хроніки Архео (серія) Гантер Ерін. Коти-вожки Ковелл Крессіда. Були собі чарівники (серія) Колфел Іон. Артемис Фаул (серія) Страуд Джонатан. Агенція Локвуд і Ко (серія), Бартімеус (серія) Чіхіро Маруяма. П'єр і місто лабіринтів Корній Дара. Чарівні істоти українського міфу</p> <p>9.4. Ющук Іван. Троє на місяці Браун Поул. Марсіянин з нашого району Браллер Макс. Останні підлітки на Землі (серія) Панасов Ігор. Леонід Каденко</p>	<p>ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <ul style="list-style-type: none"> застосування прийомів активного слухання в діалозі; слухання монологічних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); нотування, зокрема скрайбінг, почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення та обґрунтування актуальності теми та основної думки почутого / прочитаного / переглянутого; обговорення історичного і культурного контексту за змістом твору; обговорення змісту і форми почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); коментування взаємозв'язків між змістом і формою почутого / прочитаного / переглянутого (у парах, групах); аналіз комунікативних ситуацій (індивідуально, у парах, групах); створення типових та нестандартних комунікативних ситуацій; обговорення емоційного стану в комунікативній ситуації; рефлексія власного емоційного стану в комунікативній ситуації, під час читання твору тощо; застосування прийомів критичного читання тексту, зокрема художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; публічний виступ, зокрема декламування, презентація тощо; театралізація; дискусія; дослідження жанрово-родової специфіки та стильових особливостей тексту; обговорення читацьких уподобань та естетичних смаків; створення текстового / мультимедійного продукту (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; експериментування з художніми засобами у власних текстах для втілення творчих намірів; запис інформації з різних, зокрема цифрових, джерел; інтерв'ю; створення текстів різних типів, стилів і жанрів, зокрема в цифровому середовищі; корегування написаного з коментуванням за визначеними критеріями; взаєморедагування / колективне редагування написаного; виокремлення, розрізнення, порівняння та зіставлення мовних одиниць різних рівнів; аналіз мовних явищ; лінгвістичне експериментування (висування гіпотези, практична перевірка та обґрунтування); спостереження за власним та чужим мовленням; робота зі словниками, довідниками (індивідуально, в парах, групах), зокрема в цифровому середовищі; мовні ігри; проєкти, зокрема театральні, медіа, літературні, дослідницькі, тощо; екскурсії промислові, етнографічні, літературні, мистецтвознавчі та інші.